

ТЕМА 8

АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

Контрольні питання

1. Які цілі та завдання аудиту основних засобів та нематеріальних активів?
2. Укажіть законодавче та нормативне забезпечення аудиторської перевірки основних засобів і нематеріальних активів.
3. Які існують джерела інформації для аудиторських доказів перевірки основних засобів і нематеріальних активів?
3. Перелічіть положення загального плану аудиторської перевірки основних засобів і нематеріальних активів.
4. У чому полягають особливості проведення інвентаризації основних засобів аудитором?
5. Яка послідовність аудиторської перевірки стану та оцінки основних засобів?
6. На що необхідно звернути увагу, перевіряючи наявність та рух основних засобів?
7. Що необхідно встановити в ході аудиту правильності нарахування зносу основних засобів?
8. Які прийоми застосовуються при аудиті основних засобів?
9. Укажіть основні типові помилки в обліку основних засобів, які можуть бути встановлені аудитором.
10. Визначте особливості проведення аудиту нематеріальних активів.

ЗАВДАННЯ 8.1

Зміст завдання

1. Проаналізувати систему бухгалтерського обліку руху основних засобів з метою визначення відповідності відображення господарських операцій чинному законодавству.
2. Визначити характер допущених порушень та помилок.

3. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
4. Підготувати запис до аудиторського висновку за результатами перевірки.

Вихідні дані

Водію державного підприємства Антипову А.П. 21.03.200X видані доручення й наряд на одержання автомобіля “Москвич”. Автомобіль був одержаний за накладною від 25.03. 200X, яка була здана в бухгалтерію 30.04.200X, був зроблений запис до інвентарної картки. Інших документів на день перевірки не виявлено. Під час оплати рахунку по акредитиву був зроблений запис за деб. рах. № 631 та кредит. рах. № 301 і водночас за деб. рах. № 104 і кредит. рах. № 631 на суму 18000 грн.

За актом ліквідації основних засобів від 30.05.200X списана пральна машина “Рига” вартістю 1400 у.од., яка була в експлуатації у дитячому садку протягом 8 років. Знос – 80 відсотків. У бухгалтерії зроблено запис за деб. рах. № 131 і кредит. рах. № 793 на суму 1120 грн.

ЗАВДАННЯ 8.2

Зміст завдання

1. Виявити характер допущених порушень.
2. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
3. Підготувати запис для включення до аудиторського висновку за результатами перевірки.

Вихідні дані

Аудиторська фірма здійснює аудит операцій з основними засобами акціонерного товариства “Промінь”. Під час перевірки було встановлено:

а) витрати з капітальних вкладень відносяться на рахунки такими записами (табл. 8.1, 8.2):

Таблиця 8.1

Зміст операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн.
Надходження основних засобів на підприємство	152	631	12000
Оприбуткування основних засобів	10	40	12000

Відрахування на оплату рахунку постачальника основних засобів	631	601	12000
---	-----	-----	-------

б) витрати на придбання основних засобів належать до накладних витрат;

в) придбані об'єкти актами прийому-передачі не оформлюються;

г) придбане обладнання не встановлюється, декілька місяців знаходиться на складі у ящиках.

ЗАВДАННЯ 8.3

Зміст завдання

1. Перевірити повноту та вірність оформлення первинних документів за рухом основних засобів державного підприємства та обороту операцій на рахунках бухгалтерського обліку.
2. Назвати порушені нормативні документи.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

За розпорядженням вищестоящої організації одержаний безоплатно за актом прийому-передачі основних засобів від 16 травня 200X р. мікроскоп вартістю 1500 грн., зношування 20%. У бухгалтерії зроблено запис за дебетом рахунку 12 та кредитом рахунку 88 на суму 1500 грн.

За накладною від 14 червня 200X р. з відділу нової техніки передані до лабораторії заводу нові білі халати – 100 шт. на суму 8100 грн. У бухгалтерії зроблено запис за дебетом рахунку 23, субрахунок “Лабораторія”, та кредитом рахунку 23, субрахунок “Відділ нової техніки”, на суму 8100 грн.

ЗАВДАННЯ 8.4

Зміст завдання

1. Визначити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Внаслідок будівництва нової автодороги підприємство змушене було ліквідувати будівлю майстерень. Первинна вартість майстерень склала 45400 грн. Зношування склало 60% – 27240 грн.

Витрати щодо зносу будівлі майстерень у підприємства були відсутні з причини виконання усіх робіт силами забудовника. Стоєвно акта списання об'єкта вартість матеріалів, залишених після ліквідації майстерень, склала 2600 грн. Накладна на оприбуткування матеріалів відсутня. Зазначені господарські операції були відображені у бухгалтерському обліку (табл. 8.2).

Таблиця 8.2

1	Списана первинна вартість будівлі майстерень	дебет 40	кредит 10	45400
2	Списана сума зношування	дебет 131	кредит 40	27240
3	Списана залишкова вартість	дебет 443	кредит 40	18 160
4	Оприбутковані матеріали за ціною можливого використання	дебет 209	кредит 40	2600
5	Отримана сума компенсації від замовника за вимушений знос будівлі	дебет 311	кредит 40	100 000

ЗАВДАННЯ 8.5

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Під час аудиту документів інвентаризації за останні роки встановлено, що регулювання різниці зроблене без оформлення протоколу рішення відповідної комісії. Головний бухгалтер за наказом директора підприємства списав з підзвіту завідуючого складом Сидоренка П.П. виявлену недостачу різних цінностей на суму 6800 грн., таких, як бите скло, що утворилося під час його транспортування від постачальника. Списання виконане на основі пояснювальної записки Сидоренка П.П. та відображене кореспонденцією рахунків бухгалтерського обліку:

дебет 92

6800 грн.

кредит 201

ЗАВДАННЯ 8.6

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Відповідно до акта прийому-передачі основних засобів від 2.01.199X р., оприбутковано жилий будинок, інвентарна вартість – 375 120000 грн., норма амортизації 5%.

Відповідно до акта прийому-передачі основних засобів від 5.02.199X р., заводу “Омега” безоплатно передано універсальний токарний верстат, первинна вартість – 45210 грн., зношування – 15160 грн. (в наявності дозвіл вищестоящої господарської організації про безоплатну передачу).

У ж/ор №13 за лютим ці господарські операції відображені таким чином:

дебет рах. 40

дебет рах. 40

45210 грн.

15160 грн.

кредит рах. 10

кредит рах. 131

ЗАВДАННЯ 8.7

Зміст завдання

1. Перевірити вірність нарахування амортизації основних засобів на підприємстві у звітному кварталі.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Сальдо на початок попереднього кварталу за рахунком 104 – 65550 грн., за рахунком 131 – 3900 грн.

У попередньому кварталі підприємство реалізувало обладнання на суму 3600 грн. у т.ч. ПДВ – 600 грн. Первинна вартість проданого обладнання 7500 грн. Амортизаційні відрахування за попередній квартал склали 1390 грн. Згідно з даними бухгалтерського обліку, амортизаційні відрахування за звітний квартал склали 2500 грн.

ЗАВДАННЯ 8.8

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Витрати, пов'язані з доставкою та встановленням придбаних за плату основних засобів, що раніше були в експлуатації, бухгалтерією віднесені на рахунок загально-виробничих витрат. У періоді, що перевіряється, було придбано таких основних засобів на суму 11000 грн., у т.ч. ПДВ, знос яких склав 1400 грн., витрати на їх доставку та встановлення – 800 грн.

ЗАВДАННЯ 8.9

Зміст завдання

1. Визначити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У звітному періоді було зроблено капітальний ремонт виробничого обладнання акціонерного товариства (АТ), в процесі якого було модернізовано основні засоби. Фактична вартість ремонтних робіт, виконаних підрядним методом, склала 8000 грн., у т.ч. ПДВ.

У бухгалтерському обліку вся вартість капітального ремонту була списана на собівартість продукції.

ЗАВДАННЯ 8.10

Зміст завдання

1. Перевірити вірність нарахування амортизації основних засобів приватного підприємства за звітний період.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У попередньому кварталі внаслідок пожежі з балансу підприємства було списано будівлю складу готової продукції. Первинна вартість будівлі – 10000 грн., знос на дату списання склав 40%.

Крім того, у попередньому періоді підприємство придбало для виробничих потреб обладнання, що вимагає монтажу. Отримана вартість обладнання – 28000 грн., у т.ч. ПДВ. Витрати на його транспортування склали 1000 грн., у т.ч. ПДВ, на монтаж – 1000 грн. Амортизація основних засобів за попередній період склала 3500 грн.

У звітному періоді амортизація була нарахована прямолінійним методом з використанням норм амортизації згідно з податковим законодавством та склала 3000 грн.